

Erepoort in de Breukelse Achterstraat in 1930

Ties Verkuil Sr
Niftarlakestraat 1, 3621 GT Breukelen

Enige tijd geleden ontving de Historische Kring Breukelen van mevrouw E.A.W. van den Hoven een oude foto waarop een erepoort te zien is. Deze was aangebracht in de Achterstraat (thans de zuidkant van de Kerkbrink) tussen de bakkerij van de familie Van den Hoven (thans het huis waarin Ph.J. Burggraaf is gevestigd) en het in 1976 afgebroken belastingkantoor.

Die erepoort werd door bewoners van dat gedeelte van het dorp in de zomer van 1930 gebouwd ter gelegenheid van de intocht van de pas benoemde burgemeester Jhr Mr Herman Hendrik Röell en zijn echtgenote Jonkvrouw Jeanne Eliane Huydecoper. De heer Röell was als burgemeester van de beide Breukelens (Breukelen-Nijenrode en Breukelen-St. Pieters) de opvolger van Mr M.P. Thomassen à Thuessink van der Hoop van Slochteren.

Zoals in die tijd gebruikelijk, werd een nieuwe burgemeester met de nodige feestelijkheden in de gemeente binnengehaald. Een rijtocht in een open rijtuig vormde daarvan een vast onderdeel. Die tocht moest natuurlijk plaats vinden door een met vlaggen, slingers en erepoorten versierd dorp. De publieke ontvangst van burgemeester Röell was op 11 juni 1930.

Oude foto's van erepoorten zijn bijzonder interessant, omdat op zulke afbeeldingen veelal tevens de bewoners uit de omgeving, waar die poorten gebouwd zijn, staan afgebeeld. De foto die we van mevrouw Van den Hoven kregen, is des te interessanter omdat deze voor zover ik weet nog niet eerder in een boek of tijdschrift gepubliceerd is. Ook in het in 1973 verschenen boekje "Breukelen en Nieuwer Ter Aa - Oude prenten en prentkaarten vertellen verder" van J. van Muiswinkel, waarin op blz. 38 en 39 vier erepoorten zijn afgebeeld (in Herenstraat, Kerkstraat, Dannestraat en Engel de Ruyterstraat), komt deze foto niet voor. (Hij dateerde de intocht abusievelijk in 1931.)

Bij het bekijken van dit soort kiekjes ontkom je niet aan de gedachte dat het leven er vóór de Tweede Wereldoorlog heel anders uitzag dan heden ten dage. In de straten was nauwelijks verkeer; een auto was een vrijwel onbetaalbare luxe voor de gemiddelde burger. Er was geen vrijetijdsbesteding van een omvang zoals wij die nu kennen. Het leven was minder gecompliceerd en speelde zich voor een groot deel af in de straat of buurt waar men woonde en vaak ook werkte. Ouderen legden 's avonds een kaartje met de burens of in het nabije café; de jeugd vermaakte zich op straat met hoepelen, knikkeren of verstoppertje spelen.

Deze kleinschaligheid en de betrokkenheid bij de straat of buurt maakten ook dat de bewoners bijvoorbeeld op koninginnedag, bij huwelijksjubilea van echtparen in de buurt, of bij de intocht van een nieuwe burgemeester straat- of buurtfeesten organiseerden en soms een erepoort bouwden, waarvan natuurlijk een foto gemaakt werd met daarop te zien de bewoners van dat gebied en de bouwers van de poort.

Zo ook de genoemde foto van de erepoort in de Achterstraat uit 1930 (Afbeelding 1). De fotograaf stond voor wat thans bloemenzaak Bonnhof is (Kerkbrink 24) en keek in de richting van de Vechtbrug. Links zien we de voorgevel van tabakswinkel van J.N. de Jong (Herenstraat 2) en rechts achter de trap zien we het pand waarin thans Foto De Graaf gehuisvest is (hoek Dannestraat-Brugstraat).

Zoals gezegd, staan er veelal personen op de foto afgebeeld die in de omgeving woonden of werkten. In dit geval dus mensen uit de Achterstraat, de zuidzijde van de Herenstraat, de Brugstraat en de Dannestraat. Met behulp van enkele oudere Breukelaars zijn zoveel mogelijk namen bij de personen verzameld. Het is natuurlijk mogelijk dat niet al deze namen juist zijn.

Afb. 1. Erepoort, die in 1930 in de Achterstraat te Breukelen-Nijenrode stond bij de intocht van burgemeester Röell. Achterste rij van links naar rechts: op de trap Hein Hendriks, fietsenmaker in de Achterstraat: dan kleermaker Jan Voorend; met pet Jan Roozendaal; met hoed H. Mur, die een groothandel en winkel in galanterieën had vóór in de Herenstraat; Riek Brouwer, dochter van melkboer Mathijs Brouwer; mevr. H. Hendriks-Bouman; Stien Landzaat; daarnaast met bloemetjesjurk Nel (van Nimwegen-) Epskamp; de drie mannen met hoeden op de achtergrond zijn de broers Zeger, Piet en Willem Woudenberg, wier vader een drankhandel had in de Kerkstraat (nu slijterij Gall & Gall, Kerkbrink 29). Dan volgt op de voorgrond staande zadelmaker R.N. Landzaat Sr met over zijn rechter schouder kijkend zijn oudste dochter Jantien, terwijl boven zijn linker schouder het gezicht te zien is van mevr. Nelie Roozendaal, de zuster van slager Teus Roozendaal. Vervolgens mevr. E.A.W. (Bets) van den Hoven-Dijkers; opoe De Kruyf, getrouwd met loodgieter De Kruyf uit de Achterstraat; het kalende hoofd achter haar is van Bernard Roozendaal; op de trap staat Cor Landzaat; rechts daarvan een knecht van schoenmaker Zwart; en timmermansvrouw Van Zanten-Halstein. De middelste van de drie jongelui links op de voorgrond, met overhemd en das, is Piet de Jong; aan zijn linkerhand, met feestmuts, Niek Mur, jongste zoon van Henk Mur, en aan zijn rechterhand, onder de trap, Dik van Dee, zoon van bakker Van Dee uit de Brugstraat (waar nu bakker Muijs zit). Tussen Jan Roozendaal en mevr. Hendriks staat Paul Spee, onderaan de rechter trap Paultje Schilder, en tenslotte geheel rechts Jan van Leusden en kruidenierszoon Gerrit van der Horst.

Bovendien zijn enkele gezichten slechts gedeeltelijk zichtbaar en moeilijk te herkennen. Indien er lezers zijn die denken verbeteringen of aanvullingen te kunnen geven, dan zou de redactie van dit tijdschrift dat graag vernemen. Mocht u in het bezit zijn van een foto van nog een andere erepoort, of weten van het bestaan ervan, dan ontvangt zij ook daarvan graag bericht.